

Dosarul nr. 3ra-672/22
2-20082975-01-3ra-06072022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. O. Melniciuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

ÎNCHEIERE

14 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Aurel Moraru, reprezentat de avocatul Iulian Iorga și Societatea cu Răspundere Limitată „Firma Maurt”

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată a lui Aurel Morar împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală cu privire la contestarea actelor administrative, obligarea emiterii actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 2 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Aurel Morar și Societatea cu Răspundere Limitată „Firma Maurt” și menținută hotărârea din 26 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea

constată:

La 18 iulie 2020, Aurel Morar, reprezentat de avocatul Iulian Iorga a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală cu privire la contestarea actelor administrative, obligarea emiterii actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată.

În susținerea acțiunii a indicat că este fondatorul și administratorul SRL „Firma Maurt”, producător local de vinuri, băuturi alcoolice și băuturi nealcoolice.

A relatat că în cadrul activității desfășurate de întreprinderea dată, este întrebuițat un portofoliu de mărci, una din mărcile de bază ale întreprinderii fiind Bacio Di Bolle, sub care sunt fabricate și comercializate vinuri spumante.

A notat că la 24 ianuarie 2018, a formulat cerere de înregistrare a mărcii combinate potrivit reprezentării arătate în acțiune, în limita clasei de produse

conform Clasificatorului Internațional de Produse și Servicii CIPS 33 „băuturi alcoolice (cu excepția berii)”.

Astfel, la 12 iunie 2018, autoritatea pârâtă l-a informat cu privire la opoziția formulată de către numita societate „Conorzio Per la Tutela Dell’ASTI”.

Conform acestei opoziții, în mod principal au fost învederate prevederile art. 7 alin. (1) lit. k) și în subsidiar lit. c) și lit. g) din Legea privind protecția mărcilor, potrivit cărora, se refuză înregistrarea: c) mărcilor constituite exclusiv din semne ori din indicații ce pot servi în comerț pentru a desemna specia, calitatea, cantitatea, destinația, valoarea, originea geografică, timpul fabricării produsului sau prestării serviciului, alte caracteristici ale acestora; g) mărcilor care pot induce în eroare consumatorul în ceea ce privește originea geografică, calitatea ori natura produsului și/sau a serviciului; k) mărcilor care conțin ori sînt constituite: dintr-o indicație geografică menită să identifice vinuri sau alte produse alcoolice, sau dintr-o desemnare identică ori similară cu o indicație geografică sau cu o denumire de origine protejată pe teritoriul Republicii Moldova.

În esență, opoziția a fost întemeiată pe faptul că marca revendicată de reclamant spre înregistrare are elementul central combinația DI ASTRI și că aceasta ar reprezenta o imitație a denumirii de origine ASTI, cât și că desemnarea grafică solicitată spre înregistrare ar fi de natură să inducă în eroare consumatorul cu privire la originea geografică a produselor.

Ulterior, la 24 iulie 2018, reclamantul a formulat răspuns la opoziția respectivă.

A mai reținut că la 18 decembrie 2018, a recepționat avizul provizoriu nr. 14126 din 12 decembrie 2018, potrivit căruia desemnarea solicitată spre înregistrare nu poate fi înregistrată, deoarece acesteia i se opune anterioritatea națională Bacio Di Bolle cu nr. de ordine 22226, înregistrată la 28 decembrie 2011, titular SRL „Firma Maurt”, cât și datorită faptului că ar fi similară cu denumirea de origine ASTI, menită să identifice vinuri (art. 7 alin. (1) lit. (k) din Legea privind protecția mărcilor) și care se bucură de protecție conform înregistrării internaționale nr. 1017 din 18 decembrie 2015, cât și nr. 1814 din 1 aprilie 2013, ultima care beneficiază de protecție în baza Acordului de Asociere potrivit art. 8 alin. (3) din Legea privind protecția mărcilor.

În acest sens, Direcția mărci și design industrial a considerat neaplicabile temeierile prevăzute de art. 7 alin. (1) lit. (c), (g) din Legea privind protecția mărcilor, respingând în această limită celelalte obiecții semnalate de opozant.

La 4 aprilie 2019, a formulat contestație la avizul provizoriu emis de autoritatea pârâtă.

Totodată, în ciuda argumentelor depuse împreună cu probe în contestație la avizul provizoriu, la 13 iunie 2019, Direcția mărci și design industrial din cadrul autorității pârâte a emis decizia prin care a reiterat motivele de refuz invocate în avizul provizoriu, constatând drept parțial întemeiată opoziția formulată față de cererea reclamantului, iar argumentele reclamantului au fost trecute cu vederea.

În cele ce-au urmat, la 12 august 2019, a formulat contestație declarativă față de decizia emisă, care conform prevederilor art. 47 alin. (2) din Legea privind protecția mărcilor, se depune la AGEPI și se soluționează de către Comisia de contestații în conformitate cu Regulamentul acesteia, iar la 31 octombrie 2019, a depus motivarea contestației de rând cu probele suplimentare.

A relevat că la 1 noiembrie 2019, Comisia de contestații din cadrul autorității pârâte i-a informat despre primirea și punerea pe rol a contestației, la 26 decembrie 2019 fiindu-i comunicat punctul de vedere al fostului opozant față de contestația reclamantului, iar la 29 ianuarie 2020 – faptul că ședința de examinare a contestației se va desfășura la 27 februarie 2020.

Așadar, urmare a examinării contestației depuse, ascultării completărilor formulate în cadrul ședinței, Comisia de contestații din cadrul autorității pârâte a decis să respingă protestul reclamantului cu menținerea deciziei Direcției mărci și design industrial din cadrul autorității pârâte, iar la 23 iunie 2020 a recepționat hotărârea motivată a Comisiei de Contestații.

A afirmat că, Comisia din cadrul autorității pârâte a ignorat cu desăvârșire argumentele și probele depuse de reclamant în susținerea cererii sale, reținând o motivare laconică, care în esență se limitează la faptul precum că, marca solicitată spre înregistrare nu poate fi atribuită reclamantului, deoarece conține elementele verbale DI ASTRI, pe care Comisia le consideră deosebit de apropiate de denumirea ASTI, constatând că semnul complex depus de reclamant se asociază direct cu denumirea de origine ASTI.

În opinia reclamantului, concluziile autorității pârâte sunt contrazise însă prin probe existente la dosar, în mod special, fiindu-i demonstrat faptul că consumatorul local cunoaște linia de produse Bacio Di Bolle, le apreciază și nu le poate confunda fie asocia în vreun fel cu denumirea de origine ASTI, care, la rândul său, nu este cunoscută consumatorului local.

A evidențiat că, în partea care are în vedere motivele care au servit temei de respingere a cererii, autoritatea pârâtă a dat o interpretare arbitrară, inclusiv peste limitele dreptului său discreționar, atât normelor de drept invocate în susținerea refuzului provizoriu, art. 8 alin. (3) și art. 7 alin. (1) lit. (k) din Legea privind protecția mărcilor, normelor invocate de reclamant în susținerea contestației sale, cât și analizei comparative ale semnelor solicitat spre înregistrare și denumirea opusă prin refuzul provizoriu.

De altfel, potrivit materialelor cauzei, autoritatea pârâtă a decis să respingă înregistrarea mărcii în temeiul prevederilor conținute în art. 7 alin. (1) lit. (k) din Legea privind protecția mărcilor, potrivit cărora, se refuză înregistrarea mărcilor care conțin ori sunt constituite: dintr-o indicație geografică menită să identifice vinuri sau alte produse alcoolice, sau dintr-o desemnare identică ori similară cu o indicație geografică sau cu o denumire de origine protejată pe teritoriul Republicii Moldova.

La emiterea refuzului, autoritatea pârâtă a avut în vedere și prevederile art. 8 alin. (3) din Legea privind protecția mărcilor, potrivit cărora, o marcă este refuzată la înregistrare și în cazul în care aduce atingere unui drept dobândit anterior, altul decât cele prevăzute la alin. (2) și (4), în special dreptului la nume,

la imagine, inclusiv în ceea ce privește numele sau imaginea unei personalități notorii în Republica Moldova, dreptului de autor, dreptului la o indicație geografică protejată sau la o denumire de origine protejată, la un desen sau la un model industrial protejat sau unui alt drept de proprietate intelectuală protejat conform legii.

A mai punctat că în cadrul procedurilor de examinare a mărcii, a recepționat decizia Direcției mărci și design industrial, potrivit căreia au fost reținute aceleași temeuri de refuz, așa cum au fost menționate în avizul provizoriu, fiind considerată parțial întemeiată opoziția societății „Conorzio Per la Tutela Dell’ASTI” (It).

A subliniat că opozantul a învederat drept temei de respingere a cererii reclamantului, faptul că marca revendicată spre înregistrare are elementul central combinația DI ASTRI și că aceasta ar reprezenta o imitație a denumirii de origine ASTI, cât și că desemnarea grafică solicitată spre înregistrare ar fi de natură să inducă în eroare consumatorul cu privire la originea geografică a produselor. Autoritatea pârâtă este parțial de acord cu punctul de vedere al opozantului, reclamantul însă crede că regulile privind analiza unei mărci au fost înfrânte și interpretate arbitrar, examinarea luând în considerație argumentele opozantului însă lăsându-le fără însemnătate pe cele ale reclamantului.

Mai mult, potrivit reprezentării mărcii solicitate de reclamant, aceasta este compusă din mai multe elemente grafice și verbale, realizate complex, amplasate toate într-un chenar cu marginile de sus și jos în formă semi-oval, iar forma ariei fiind realizată dintr-o latură pronunțată care determină limitele compoziției și o latură interioară reprezentând o continuitate de puncte care repetă limitele reprezentării grafice în ansamblu, denumirea Bacio Di Bolle, care este amplasată într-o compoziție ovală în interiorul marginilor, atât jos cât și sus, fiind amplasate a câte cinci stele, reprezentând în esență partea verbală de cea mai mare însemnătate a mărcii.

În mijlocul compoziției este amplasată reprezentarea grafică a unui strugure, în partea de jos a căruia, fiind amplasată combinația verbală DI ASTRI, iar mai jos, pe centru, este amplasat un blazon stilizat.

A mai opinat că autoritatea pârâtă a ignorat în speță complexitatea reprezentării grafice revendicate spre înregistrare de reclamant, și nici faptul că această combinație complexă ar putea fi similară unui cuvânt în genere, și în mod particular denumirii ASTI.

Or, însăși din materialele cauzei rezultă că această emblemă, este utilizată la marcarea liniei de produse Bacio Di Bolle, această combinație verbală reprezentând elementul care permite înțelegerea formei de individualizare a seriei de vinuri spumante.

A ținut să scoată în evidență că, combinația de cuvinte Bacio Di Bolle este o marcă înregistrată pe numele societății SRL „Firma Maurt”, al cărei director este solicitantul cererii de înregistrare a mărcii refuzate de autoritatea pârâtă.

A calificat drept fiind eronată și lipsită de raționament concluzia, precum că marca solicitată spre înregistrare, ar fi similară cu denumirea de origine ASTI, învederând că autoritatea pârâtă a trecut cu vederea faptul că, potrivit propoziției

a doua din pct. 8 din Regulamentul privind procedura de depunere, examinare și înregistrare a mărcilor, o singură marcă se consideră acel semn care va fi utilizat întocmai în ansamblul de elemente, conform cererii de înregistrare, acestea fiind limitele de care este ținut examinatorul în cadrul examinării de fond a cererii.

Cu referire la prevederile art. 5 din Legea privind protecția mărcilor, potrivit cărora, a relevat că pot constitui mărci orice semne susceptibile de reprezentare grafică: cuvinte (inclusiv nume de persoane), litere, cifre, desene, culori, combinații de culori, elemente figurative, cu condiția ca ele să poată servi la deosebirea produselor și/sau serviciilor unei persoane fizice sau juridice de cele ale altor persoane fizice sau juridice.

Iar, potrivit art. 15 alin. (1) din Acordul privind aspectele comerciale ale drepturilor de proprietate intelectuală (TRIPs), orice semn, sau orice combinație de semne, capabil să deosebească un produs sau un serviciu al unei întreprinderi de cel al altor întreprinderi va putea să constituie o marcă de fabrică sau de comerț.

A mai reținut că, în speță, analiza mărcii trebuie făcută prin prisma reprezentării sale integrale și nu per elemente în parte așa cum a făcut-o Comisia din cadrul autorității pârâte.

Mai cu seamă că, dat fiind faptul că marca este un ansamblu de elemente care permite individualizarea produselor unui producător, în raport cu funcția pe care o are o marcă în circumstanța contrapunerii denumirii ASTI, reclamantul a pus în vederea Comisiei din cadrul autorității pârâte, faptul că a comandat Centrului de cercetări sociologice și de marketing CBS-AXA/TNS BBSS (CBS RESEARCH) realizarea unui sondaj de opinie în rândul consumatorilor de produse cuprinse în clasa CIPS 33, în perioada 15-22 octombrie 2019, care a avut drept scop determinarea gradului de cunoaștere a produselor din seria de vinuri Bacio Di Bolle Di Astri, cât și gradul de asociere/confuzie a acestui semn cu denumirea ASTI.

Corespunzător, rezultatele sondajului determină circumstanțe de fapt, demonstrate obiectiv, diametral opuse concluziilor Comisiei de contestații. Sondajul s-a făcut cu scopul demonstrării percepției comparative a consumatorului, atunci când este în fața unei alegeri: Bacio Di Bolle Di Astri este al șaselea ca și nivel de notorietate printre denumirile de vinuri spumante din Republica Moldova (33,1%), după Lacrima dulce (64%), Cascad (63,7%), Cricova (56%), Apriori (47,1%) și Dor (43,7%); jumătate respondenți susțin că cunosc bine sau suficient de bine marca Bacio Di Bolle Di Astri, doar 1 din 10 respondenți au afirmat același lucru despre marca di Asti / d'Asti; aproximativ 90% din respondenți nu cunosc în genere produsele di Asti / d'Asti; circa 80% dintre respondenții care cunosc marca Bacio Di Bolle Di Astri au menționat că sub această marcă se comercializează vinuri spumante, iar din cei care cunosc marca di Asti/d'Asti doar 56,3% au menționat produsul comercializat sub această marcă; respondenții care cunosc marca Bacio Di Bolle Di Astri, au menționat ca producător compania MAURT; circa jumătate din respondenții care cunosc marca Bacio Di Bolle Di Astri (48,2%) au menționat că produsele sunt foarte

bune sau excelente; mai mult de jumătate din respondenți (puțin sub 60%), au menționat că nu ar putea confunda produsele acestor mărci.

A afirmat că deși era impusă de procedură, Comisia din cadrul autorității pârâte nu a ținut cont de faptul că, în cadrul cercetării sociologice, respondenții, fiind întrebați asupra probabilității confuziei dintre marca Bacio Di Bolle Di Astri și denumirea DI ASTI, aproximativ 60% din respondenți au răspuns că nu vor confunda între ele aceste produse, aceste semne nefiind asemănătoare.

Totodată, Comisia din cadrul autorității pârâte nu a ținut cont nici de semnificația acestei combinații pe care o respinge, care este Din/De Stele, chiar dacă i-au fost anexate traducerile furnizate cât de translatorul Google atât și de translatorul Prompt, conform cărora italianescul *astri* se traduce „stele”, iar combinația *di astri* se traduce „de stele”.

În mod similar, aceeași traducere este oferită și pentru limba engleză - *stars* fie *of stars*.

Alegerea respectivă a fost făcută într-un stil metaforic, alegoria avându-și sursa în caracteristica vinurilor spumante, datorită bulelor bioxidului de carbon, care din jocul lor formează o galaxie de stele, un univers de planete.

A mai reliefat că temeiului reținut de Comisie pentru a refuza marca solicitată de reclamant, potrivit art. 7 alin. (1) lit. (k) din Legea privind protecția mărcilor, sunt refuzate de la protecție – mărcile care conțin o indicație geografică fie care reprezintă o desemnare identică unei denumiri de origine, dar și mărcile similare cu o denumire de origine protejată, ipoteze neaplicabile speței, datorită diferențelor compoziționale demonstrate anterior.

De altfel, nu poate fi lăsată fără critică nici concluzia Comisiei din cadrul autorității pârâte precum că emblema depusă spre înregistrare ar urmări scopul să creeze o legătură nemijlocită cu alte origini decât sursa producerii vinurilor spumante, fapt pe care îl crede datorită existenței elementului Bacio Di Bolle.

A accentuat că, în primul rând, consumatorii locali cunosc seria de produse Bacio Di Bolle, pe care le apreciază și concomitent nu cunosc despre produse marcate / având originea zonei ASTI.

În cel de-al doilea rând, consumatorii nu confundă și nici asociază aceste semne între ele, fiind deci înlăturată oricare probabilitate a asocierii produselor contestatarului cu denumire contrapusă, dar și cu zona geografică propriu zisă – doar puțin peste 10% din respondenți au auzit tangențial de denumirea contrapusă cererii reclamantului și aproximativ 90% au afirmat că nu cunosc o asemenea denumire.

A reiterat că această combinație de cuvinte – Bacio Di Bolle, constituie obiect al unei înregistrări de marcă aparte, națională și valabilă - nr. de ordine 22226 atribuită la 28 decembrie 2011, cu prioritate din 21 decembrie 2010, care acoperă inclusiv toate produsele incluse în clasa CIPS 33.

La etapa examinării în fond a acestei cereri, autoritatea pârâtă nu a considerat că respectiva combinație ar putea induce în eroare consumatorul cu privire la originea geografică a produselor, așa cum pretinde deja în hotărârea contestată.

A precizat că potrivit informației furnizate la cauza administrativă, eticheta solicitată spre înregistrare este utilizată pentru marcarea seriei de produse Bacio Di Bolle, iar fiecare produs în parte este desemnat cu următoarele formule de individualizare: Bacio di Bolle White Moscato (0.75 l și 0.187 l), Bacio di Bolle Pink Moscato (0.75 l și 0.187 l) cât și Bacio di Bolle Rosso Moscato (0.75 l și 0.187 l). Elementul verbal Di Astri, se află în strictă legătură cu semnificația acestuia în raport cu însușirea spumantelor, fiind deci exclusă oricare asociere cu toponimul ASTI.

Pe această cale, a punctat și faptul că examinării i-au fost prezentate probe confirmative cu privire la realizarea etichetei la comanda și în beneficiul reclamantului încă din anul 2011, probe cu privire la volumul de produse fabricate și comercializate, cât pe teritoriul Moldovei, atât și în străinătate, făcând astfel dovada utilizării intensive a unei etichete originale realizate la comanda contestatarului, cu mult înaintea datei protecției acordate denumirii ASTI, iar pe seama acestei utilizări masive, Comisia urma să constate asupra imposibilității asimilării etichetei revendicate spre înregistrare cu elementul verbal contrapus acesteia - ASTI.

Autorității pârâte i s-a pus în vedere că numai în perioada anilor 2011-2013, compania fondată și administrată de reclamant, a realizat mai bine de 37 000 de butelii cu aplicarea etichetei pentru marcarea seriei de produse Bacio Di Bolle în sumă totală de 1,6 milioane lei.

În plus, autorității pârâte i-au fost furnizate și facturi fiscale suplimentar celor depuse anterior la cauză, date cu privire la promovările produselor din seria Bacio Di Bolle Di Astri, cât și diplome și decernări primite pentru calitatea acestora, care confirmă întrebuințarea pe teritoriul Moldovei, cu bună credință și până la depunerea cererii de înregistrare, a combinației Bacio Di Bolle Di Astri.

A atenționat asupra ilegalității actelor contestate, deoarece pentru a reține motivele prevăzute în art. 7 alin. (1) lit. (k) în coroborare cu art. 8 alin. (3) din Legea privind protecția mărcilor, Comisia din cadrul autorității pârâte urma să aplice și prevederile care guvernează întinderea drepturilor asupra denumirilor de origine.

Conform prevederilor art. 11 alin. (1) lit. b), c), d) din Legea nr. 66 din 27 martie 2008 privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate, conform cărora denumirile de origine și indicațiile geografice înregistrate sînt protejate contra oricărei: b) uzurpări, mutări sau evocări, chiar dacă originea adevărată a produsului este indicată sau dacă denumirea protejată este folosită în traducere ori este însoțită de o expresie, cum ar fi de genul, de tipul, de stilul, imitație, ori de alte expresii similare; c) indicații false sau înșelătoare cu privire la proveniența, originea, natura sau calitățile esențiale ale produsului, care figurează pe produs sau pe ambalajul acestuia, în publicitate sau pe documentele aferente produsului respectiv, precum și contra utilizării în calitate de ambalaj a unui recipient de natură să creeze o impresie eronată în privința originii produsului; d) practici susceptibile să inducă în eroare consumatorul în ceea ce privește originea adevărată a produsului.

Deopotrivă, a punctat că autoritatea pârâtă a ignorat inclusiv prevederile art. 32 alin. (1) din Legea nr. 66 din 27 martie 2008 privind protecția indicațiilor geografice, potrivit căroră, în cazul în care o denumire de origine sau o indicație geografică este protejată în conformitate cu prezenta lege, cererea de înregistrare a unei mărci ce corespunde uneia dintre situațiile menționate la art. 11 și care se referă la aceeași categorie de produse va fi refuzată.

A precizat că pentru a contrapune mărcii combinate a reclamantului o denumire de origine, autoritatea pârâtă trebuia să verifice și constate în ce măsură semnul refuzat cade sub incidența prevederilor art. 11 alin. (1) lit. (b)-(d) din Legea nr. 66 din 27 martie 2008 privind protecția indicațiilor geografice. Drepturile asupra unei denumiri de origini, pot fi opuse contra faptelor de uzurpare, de imitare, ori forme de utilizare a unei etichete/mărci inclusiv care este însoțită de expresii, cum ar fi - de genul, de tipul, de stilul, imitație, ori de alte expresii similare, indicațiilor false sau înșelătoare cu privire la proveniența, originea, natura sau calitățile esențiale ale produsului, care figurează pe produs sau pe ambalajul acestuia, altor practici susceptibile să inducă în eroare consumatorul în ceea ce privește originea adevărată a produsului.

Subsecvent, probele depuse la cauza administrativă, în mod special rezultatele studiului sociologic, împreună cu argumentele desfășurate, demonstrează categoric că reclamantul, prin cererea depusă spre înregistrare, nu a urmărit săvârșirea nici uneia din faptele reglementate în art. 11 alin. (1) lit. (b)-(d) din Legea privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate, în raport cu întinderea drepturilor asupra denumirii de origine ASTI, în așa fel încât să-i fie opusă.

A enunțat că volumul de mărfuri realizate în timp, cunoașterea acestor produse de către consumatorul local dar și necunoașterea produselor ASTI, înlătură oricare premisă de asimilare, sau inducere în eroare a consumatorului cu privire la originea produselor potrivite, dar și în raport cu opozantul și/sau denumirea de origine ASTI, circumstanța confirmată reiterează, prin implicarea nemijlocită a consumatorului, care conform sondajului - doar puțin peste 10% din respondenți au auzit tangențial de denumirea ASTI, aproximativ 90% au afirmat că nu cunosc o asemenea denumire, iar mai mult de jumătate din respondenți (puțin sub 60%) au menționat că nu ar putea confunda produsele acestor mărci.

A mai remarcat că, Comisia din cadrul autorității pârâte a ignorat și circumstanța întrebuintării anterioare, loiale și cu bună-credință a combinației Bacio Di Bolle Di Astri, cu mult până la dobândirea drepturilor asupra denumirii ASTI, cât și circumstanța percepției semnului Bacio Di Bolle Di Astri de către consumatorul autohton, care cunoaște produsele autohtone, iar pe de altă parte nu îi este cunoscută denumirea ASTI și nu le poate confunda fie asocia.

Astfel, autoritatea pârâtă a dat o apreciere tendențioasă și arbitrară prevederilor legale în materia protecției toponimelor geografice, în măsura în care, așa cum se observă, nu poate fi constatată o similitudine dintre semnul solicitat spre înregistrare și numele contrapus acesteia.

Or, contrapunerea denumirii ASTI putea fi făcută exclusiv în cazul în care marca refuzată ar fi conținut o indicație identică fie ar fi fost constituită dintr-o desemnare similară.

În speță însă, marca refuzată nu conține nici o indicație identică și nici nu este constituită dintr-o desemnare similară, cât timp, în cadrul analizei structurii mărcii refuzate, aceasta este una complexă, elementul determinat reprezentând combinația verbală Bacio Di Bolle și celelalte elemente grafice, iar autoritatea pârâtă nu a aplicat prevederile pct. 8 din Regulamentul privind procedura de depunere, examinare și înregistrare a mărcilor, care statuează că o singură marcă se consideră acel semn care va fi utilizat întocmai în ansamblul de elemente, conform cererii de înregistrare.

Așadar, pe de o parte, autoritatea pârâtă a constatat că eticheta solicitată spre înregistrare nu este de natură să servească în comerț pentru a desemna originea geografică și fie că ar putea induce în eroare consumatorul în ceea ce privește originea geografică a produselor, respingând argumentele opozantului privind aplicabilitatea motivelor de refuz prevăzute de art. 7 alin. (1) lit. (g) din Legea privind protecția mărcilor, conform cărora se refuză înregistrarea: c) mărcilor constituite exclusiv; din semne ori din indicații ce pot servi în comerț pentru a desemna specia, calitatea, cantitatea, destinația, valoarea, originea geografică, timpul fabricării produsului sau prestării serviciului, alte caracteristici ale acestora; g) mărcilor care pot induce în eroare consumatorul în ceea ce privește originea geografică, calitatea ori natura produsului și/sau a serviciului.

Pe de altă parte însă, fără să țină cont de prevederile art. 11 alin. (1) lit. (b)-(d) din Legea privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate, în tot cursul hotărârii contestate, temeiul de refuz al mărcii depuse pe numele reclamantului, servește conexiunea/legătura semnului cu originea geografică ASTI.

Altfel spus, autoritatea pârâtă a constatat că marca nu poate induce în eroare în ceea ce privește originea geografică, iar pe de altă parte concluzionează că semnul refuzat contribuie la crearea unei impresii că ar fi vorba de ceva italianesc.

În această privință, autoritatea pârâtă a emis un refuz pe baza unei opoziții pur declarative, în cadrul examinării dosarului nu au fost prezentate probe care să demonstreze afirmațiile opozantului, în mod special inducerea în eroare a consumatorului avizat și crearea pretinselor legături cu produsele opozantului, or, percepția subiectivă a unui subiect determinat individual nu poate înlocui necesitatea demonstrării împrejurărilor invocate prin probe pertinente și care să fie raportate la ipotezele normelor invocate, iar la dosarul administrativ nu există nicio probă care ar inversa concluziile invocate în baza circumstanțelor demonstrate prin probe.

A mai adăugat că denumirea de origine ASTI, contrapusă cererii reclamantului, beneficiază de protecție pe seama Acordului între Uniunea Europeană și Republica Moldova cu privire la protecția indicațiilor geografice ale produselor agricole și alimentare, intrat în vigoare în data de 01 aprilie 2013.

În aceste împrejurări, autoritatea pârâtă la 25 iulie 2013 a dispus înregistrarea a unui semn verbal diferit de reprezentarea grafică revendicată spre înregistrare – Lume Di Astri, care însă conține de asemenea această combinație – Di Astri, față de care a manifestat reticență și a dispus respingerea cererii reclamantului.

A menționat că aparent, la data de 25 iulie 2013, când denumirea de origine ASTI beneficia de protecție deja, autoritatea pârâtă nu a considerat că îmbinarea Di Astri din cadrul mărcii Lume Di Astri ar putea fi similară sau o imitație a denumirii de origine ASTI.

A ținut să accentueze ilegalitatea actelor contestate, în măsura în care autoritatea pârâtă a adoptat un comportament duplicitar, când pe de o parte, în împrejurările descrise anterior, constată o pretinsă similitudine dintre o combinație grafică complexă, în care elementul principal reprezintă o marcă înregistrată și care se bucură de cunoaștere în rândul consumatorului local – Bacio Di Bolle, cu un cuvânt necunoscut consumatorului – ASTI, în împrejurarea constatării faptului că marca solicitată nu este în stare să inducă în eroare consumatorul cu privire la originea produselor, iar pe de altă parte în cazul unei mărci verbale, mult mai simple decât marca reclamantului, a admis-o spre protecție fără nicio rezervă.

Totodată, nici titularul acestei denumiri de origine, deși avea termen din momentul intrării în vigoare a Acordului, nu a considerat de cuviință necesar să se opună acestei înregistrări, împrejurare care demonstrează o dată în plus, natura ilegală și duplicitară a soluțiilor contestate.

Și-a întemeiat pretențiile în baza art. 1 alin. (1), 2 alin. (1), 5, 10 alin. (1), 11 alin. (1) lit. a), 16 alin. (1), 97, 137 alin. (1), (3), (4), 143, 149, 163 lit. c), 189, 191 alin. (1), 192 alin. (2), 206 alin. (1) lit. b), 207, 209 alin. (1) lit. b), (2), 211, 212, 218, 225 alin. (2) lit. a)-d), 224 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, art. 15 alin. (1) din Acordul privind aspectele comerciale ale drepturilor de proprietate intelectuală (TRIPs), art. 2, 3, 4, 5, 7 alin. (1) lit. c), g) k), 28, 30, 47 alin. (1), 48 alin. (4) din Legea nr. 38 din 29 februarie 2008 privind protecția mărcilor, art. 11 alin. (1) lit. b)-d), 32 alin. (1) din Legea nr. 66 din 27 martie 2008 privind protecția indicațiilor geografice, precum și pct. 62 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Comisiei de contestații în domeniul proprietății intelectuale și procedura de examinare a contestațiilor.

A solicitat admiterea acțiunii, anularea hotărârii Comisiei de Contestații a AGEPI din 27 februarie 2020 și a deciziei Direcției mărci și design industrial din 13 iunie 2019 privind respingerea de la înregistrare a mărcii depuse pe cale națională, cu nr. depozit 041902 din 24 ianuarie 2018, obligarea autorității pârâte să emită decizia de înregistrare a mărcii conform nr. depozit 041902 din 24 ianuarie 2018 cu acordarea protecției corespunzătoare, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 20 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, au fost atrase în proces în calitate de persoane terțe SRL „Firma Maurt” și societatea „Conorzio Per la Tutela Dell’ASTI”.

Prin hotărârea din 26 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea.

La 18 august 2021, Aurel Morar, reprezentat de avocatul Iulian Iorga și SRL „Firma Maurt” au depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 26 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, iar la 2 noiembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, a fost prezentată motivarea apelului, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 2 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Aurel Morar și SRL „Firma Maurt” și menținută hotărârea din 26 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani.

Întru argumentarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că hotărârea Comisiei de Contestații a IP Agenția de Stat pentru Protecția Intelectuală din 27 februarie 2020 și decizia Direcției mărci și design industrial din 13 iunie 2019 privind respingerea de la înregistrare a mărcii depuse pe cale națională, cu nr. depozit 041902 din 24 ianuarie 2018, au fost emise în strictă conformitate cu legislația în vigoare și cu respectarea procedurii, or, potrivit materialelor cauzei, rezultă faptul că marca solicitată spre înregistrare de către Morar Aurel a fost refuzată de înregistrare de către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, din următoarele considerente:

- desemnarea solicitată este similară cu denumirea de origine ASTI, protejată pe teritoriul Republicii Moldova, menită să identice vinuri sau alte produse alcoolice (art. 7 alin. (1) lit. k) din Legea nr. 38/2008 privind protecția mărcilor);

- desemnarea solicitată este similară cu denumirea de origine ASTI nr. 1017 din 18 decembrie 2015, titular al dreptului de utilizare - I. Ministero delle Politiche Agricole, Alimentari e Forestali II Consorzio per la tutela dell'Asti, Italia, înregistrată conform Aranjamentului de la Lisabona privind protecția denumirilor de origine și înregistrarea internațională a acestora (art. 8 alin. (3) din Legea nr. 38/2008 privind protecția mărcilor);

- desemnarea solicitată este similară cu denumirea de origine ASTI, protejată din 1 aprilie 2013, conform Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte (Acordul de Asociere, art. 8 alin. (3) din Legea nr. 38/2008 privind protecția mărcilor).

Corespunzător, instanțele inferioare au stabilit că marca solicitată conține elementul DI ASTRI, care este foarte apropiat de denumirea de origine ASTI nr. 1017, menită să identifice vinuri sau alte produse alcoolice, înregistrată conform Aranjamentului de la Lisabona, precum și denumirea de origine ASTI protejată pe teritoriul Republicii Moldova conform Acordului de Asociere.

Prin urmare, dată fiind prezența acestui element, Comisia de Contestații a Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a considerat că semnul se asociază direct cu denumirea de origine enunțată, care este constituită exclusiv din elementul ASTI.

Astfel, au conchis instanțele de judecată că în atenția consumatorului intră acest element necunoscut (ASTI, DI ASTRI), atât la vizualizarea semnului solicitat, dar, în special, la citirea, pronunțarea desemnării solicitate.

La 16 martie 2022, Aurel Morar, reprezentat de avocatul Iulian Iorga și SRL „Firma Maurt” au depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 2 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, iar la 30 mai 2022, a fost prezentată motivarea recursului, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei recurate și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului au invocat că instanțele ierarhic inferioare au adoptat o soluție ilegală, dar și neîntemeiată, concluziile acestora bazându-se pe o interpretare eronată a legii și neaplicarea normelor ce reglementează raportul material litigios, ignorând elementele factive invocate și demonstrate prin probele existente la cauză.

Subsecvent, au notat că instanțele au ignorat un aspect deosebit de important al speței, și anume faptul că Direcția mărci și design industrial din cadrul autorității intimatelor a constatat asupra neaplicabilității temeiurilor invocate de opozant – art. 7 alin. (1) lit. c) și g) din Legea privind protecția mărcilor, reținând că desemnarea combinată Bacio di Bolle Di Astri nu constituie o indicație ce poate servi în comerț pentru a desemna originea geografică a produselor și nici nu poate induce în eroare consumatorul cu privire la originea geografică.

Totodată, au mai obiectat că instanțele inferioare au menținut actele administrative contestate fără să intre în esența litigiului și, la modul practic, a dispus asupra unui monopol nejustificat și ilegal în privința combinației de cuvinte „DI ASTRI”/„Din/De Stele”.

Au subliniat că instanța de apel a evitat să aplice normele materiale care reglementează în mod explicit raportul conflictului și coexistenței din punct de vedere legal, a mărcilor de fabrică și/sau comerț cu denumiri de origine protejate sau indicații geografice.

Au indicat că deși soluția instanței se bazează pe o impresie subiectivă în ceea ce privește natura similară a semnelor aflate în conflict, gravitatea soluției date e dictată de neaplicarea Legii nr. 66 din 27 martie 2008 privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate, dar și pe o interpretare arbitrară a temeiurilor legale care servesc motiv de refuz în înregistrarea unei mărci.

La fel, a fost ignorat și faptul că autoritățile competente anterior au emis certificate de conformitate în privința produselor fabricate de SRL „Firma Maurt”, negăsind de cuviință să respingă certificările pe considerentul probabilității inducerii în eroare a consumatorului în privința provenienței geografice a produselor.

Au precizat că dacă prima instanță a decis să respingă acțiunea fără să analizeze conținutul drepturilor exclusive asupra denumirilor de origine, atunci instanța de apel a exclus în mod explicit de la aplicabilitate în speță a normelor conținute în Legea nr. 66 din 27 martie 2008 privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate.

Or, circumstanța că motivul de refuz prevăzut în art. 7 alin. (1) lit. k) din Legea privind protecția mărcilor este reglementat ca fiind absolut, nu este suficientă pentru respingerea cererii reclamantului fără a fi verificată întrunirea condițiilor legale dictate de această normă.

În plus, au opinat că instanțele de judecată au ignorat complexitatea reprezentării grafice revendicate spre înregistrare de către recurent, dar și faptul că această combinație complexă ar putea fi similară unui cuvânt în general, și în mod particular denumirii ASTI.

Mai mult, instanța de apel a susținut și a încurajat o concluzie ce se contrazice prin restul argumentării hotărârii primei instanțe, unde a fost reținut în mod arbitrar că desemnarea solicitată de recurent ar conține semne ce indică sursa de proveniență a produselor, iar în continuare este invocat opusul.

În aceeași ordine de idei, analizând temeiul de refuz invocat de autoritatea intimată, instanțele l-au apreciat prin prisma posibilității inducerii în eroare a consumatorului cu privire la denumirea de origine ASTI, și tot instanțele, într-un mod confuz și contradictoriu, a constatat că această denumire este necunoscută consumatorului local.

De altfel, instanța de apel a menținut în speță încă o concluzie vădit contradictorie, precum că „marca refuzată nu conține nicio indicație identică și nici nu este constituită dintr-o desemnare similară, or, aceasta este una complexă, elementul determinat reprezentând combinația verbală Bacio Di Bolle și celelalte elemente grafice.

În opinia recurenților, instanțele de judecată nu au administrat probele recurenților, nu au reflectat în dispozițiile dictate în niciun fel motivele din care preferă declarațiile autorității intime, care se rezumă la o probabilitate (fapt neîmplinit), în ciuda unui sumar consistent de probe ce înlătură oricare speculație cu privire la potențialul confuziei sau asimilării dintre semnele analizate.

La 11 iulie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală și societății „Consortio Per la Tutela Dell’ASTI” copia recursului depus de Aurel Morar, reprezentat de avocatul Iulian Iorga și SRL „Firma Maurt”, fiindu-le explicat dreptul de a depune referință la recursul declarat, care a fost recepționată de către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală la 15 iulie 2022, potrivit avizului de recepție (f. d. 179 vol. III).

Corespondența expediată în adresa societății „Consortio Per la Tutela Dell’ASTI” a fost restituită instanței de judecată cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 180-181 vol. III).

La 17 august 2022, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a depus referință la recursul înaintat de către Aurel Morar, reprezentat de avocatul Iulian Iorga și SRL „Firma Maurt”, prin care a solicitat respingerea recursului și menținerea în vigoare a deciziei instanței de apel.

Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție alte referințe nu au parvenit.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Potrivit art. 245 alin. (1) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

În speță, se constată că dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat în ședință publică la 2 martie 2022 (f. d. 97 vol. III).

Este cert și faptul că la 16 martie 2022, Aurel Morar, reprezentat de avocatul Iulian Iorga și SRL „Firma Maurt” au depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 2 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 126-127 vol. III).

Decizia motivată din 2 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată de către reprezentantul lui Aurel Morar, avocatul Iulian Iorga și SRL „Firma Maurt” la 25 mai 2022, fapt confirmat prin avizele de recepție (f. d. 133-134 vol. III).

Se mai constată că la 30 mai 2022, a fost depusă motivarea recursului împotriva deciziei din 2 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 137-154 vol. III).

Astfel, recursul depus de Aurel Morar, reprezentat de avocatul Iulian Iorga și SRL „Firma Maurt” împotriva deciziei din 2 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău este în termen.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Aurel Moraru, reprezentat de avocatul Iulian Iorga și SRL „Firma Maurt”, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de

inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) Cod administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Aurel Moraru, reprezentat de avocatul Iulian Iorga și SRL „Firma Maurt”.

În conformitate cu art. 230 și 246 Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Aurel Moraru, reprezentat de avocatul Iulian Iorga și Societatea cu Răspundere Limitată „Firma Maurt” se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu